

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer BOLAT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 29.1.2015 tarihli ve 29251 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Kanunun yürürlüğe konulmasıyla hedeflenen amaçlar sayılmış, Kanun kapsamında, perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesine gayret gösterilmiştir.

Ayrıca perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin tek merkeze yapılmasını ve bu merkezden sonuçlandırılmasını sağlayacak kısa adı PERBİS olan perakende bilgi sistemi kurulacağı ifade edilmiştir.

Ancak söz konusu elektronik bilgi sistemi Kanunun yürürlüğe konulduğu 2015 yılından bugüne kadar uygulamaya alınamamış,

Alışveriş merkezleri, zincir mağazalar ve büyük mağazaların açılış ve faaliyete geçişine dair net ve belirli kıstaslar konulamamıştır. Nitekim anlatılan hususlar, alışveriş merkezi, zincir mağaza ve büyük mağazaların haksız ve insafsız rekabetine yol açmak suretiyle, esnaf ve sanatkârın en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Bu mağazaların açılış ve çalışma kurallarının olmaması, esnafı yok olma sürecine sokmuştur.

Bu durum istatistiklere de yansımış; 2019 yılında 114.977; 2020 yılında 99.518; 2021 yılında; 101.750; 2022 yılında 125.598, 2023 yılının ilk altı ayında 69.960 esnaf ve sanatkâr işletmesi kapanmıştır.

Bu bağlamda;

1- Perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde izin başvurularının tek bir merkeze yapılması ve bu merkezden sonuçlandırılmasını sağlayarak bürokrasinin azaltılmasını, işyeri açılış ve zaman maliyetlerinin düşürülmesini, ayrıca perakende işletmelere yönelik veri tabanı oluşturularak bilgi paylaşımı sağlamak amaçlarıyla bünyenizde kurulması öngörülen PERBİS üzerinde Bakanlığınızca çalışılmakta mıdır? Çalışılıyor ise ne aşamaya gelinmiştir? Ne zaman tamamlanarak uygulamaya konulması planlanmaktadır?

2- PERBİS'in kurulum, işletim ve diğer giderleri ile PERBİS'e bilgi ve belge aktarımına ilişkin giderleri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin bütçesinden karşılanır hükmü çerçevesinde, bugüne kadar TOBB bütçesinden harcama yapılmış mıdır? Yapılmış ise ne kadar yapılmıştır? Bu durum, yapılan ve yapılacak birincil ve ikincil mevzuat düzenlemelerinde Bakanlığınız tutum ve yaklaşımını etkilemiş midir?

3- Bakanlığınız bünyesinde, alışveriş merkezi, zincir mağaza ve büyük mağazaların açılışı ile faaliyete geçişine izin verilmesi konusunda geçerli kıstaslar ile çalışma saatlerinin belirlenmesine yönelik çalışma yapılmakta mıdır? Yapılıyor ise hangi kıstaslar esas alınmıştır? Ayrıca hangi safhaya gelinmiş ve ne zaman tamamlanarak uygulamaya konulması planlanmaktadır?

4- Alışveriş merkezi, zincir mağaza ve büyük mağazaların açılış izni ile uzun çalışma saatleri nedeniyle yarattıkları haksız ve yıkıcı rekabetin esnaf üzerindeki olumsuz etkilerine yönelik Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma var mıdır? Var ise haksız ve yıkıcı rekabet sonucu iflas eden, işyerini kapatan ya da iş kaybına uğrayan esnaf ile ilgili hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Yok ise alışveriş merkezi, zincir mağaza ve büyük mağazaların açılış izni ile uzun çalışma saatleri nedeniyle yarattıkları haksız ve yıkıcı rekabetin esnaf üzerindeki olumsuz etkilerine yönelik bir çalışma bakanlığınızca planlanmakta mıdır?